

146564 - Bir câminin yapımına katkıda bulunan kimseye: "Kim, Allah rızâsı için bir mescit yaparsa, Allah da ona (cennette) onun benzerini (onun gibi bir köşk) yapar." Bu hadiste belirtilen ecir ona verilir mi?

Soru

Ben, bir bedel ve maddî bir şey karşılığında kardeşlerimin tam rızâsını aldıktan bizim evin birinci katında bir mescit yaptırmak istiyorum.Fakat benimle birlikte mescidin yapımına ve namaz kılınır hâle getirilmesine maddî olarak ortak olmak isterlerse, ecrin tamamını, yani "Kim, Allah rızâsı için bir mescit yaparsa, Allah da ona cennette onun benzerini (onun gibi bir köşk) yapar." Hadisinin belirttiği ecrin tamamını elde edebilir miyim?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Câmilerin yapımı, imar edilmesi ve namaz kılanlara hazır hâle getirilmesi, Allah Teâlâ'nın, karşılığında büyük sevaplar vâdettiği en fazîletli amellerdendir. Bu amel, sevâp ve ecri, insanın vefâtından sonra bile devam eden sadaka-i câriyedendir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ [سورة التوبة الآية: 18]

"Allah'ın mescitlerini, ancak Allah'a ve âhîret gününe îmân eden, namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imâr eder.İşte doğru yolu bulmaları umulanlar bunlardır."[\[1\]](#)

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmuştur:

[مَنْ بَنَى مَسْجِدًا بَنَى اللَّهُ لَهُ مِثْلَهُ فِي الْجَنَّةِ. [رواه البخاري ومسلم]

"Kim, (Allah rızâsı için) bir mescit yaparsa, Allah da ona (cennette) onun benzerini (onun gibi bir köşk) yapar." [2]

Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[وَمَنْ بَنَى مَسْجِدًا كَمَفْحَمٍ قَطَاةٍ أَوْ أَصْغَرَ، بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ.] [رواه ابن خزيمة وصححه الألباني]

"Kim (Allah rızâsı için) orman tavuğunun yuvası kadar veya daha küçük bir mescit inşa ederse, Allah da ona cennette bir ev (köşk) yapar." [3]

Burada orman tavuğunun yuvasının özellikle zikredilmesi sebebi şudur: Çünkü orman tavuğu bir ağacın içinde veya bir dağın tepesinde yumurtlamaz. Orman tavuğu, diğer kuşlara nazaran yuvasını düz bir yere ve sade bir şekilde yapar. Bu sebeple mescit orman tavuğunun yuvasına benzetilmiştir. [4]

İlim ehli bu konuda şöyle demişlerdir:

Hadiste geçen ibâre, mübalağa içindir. Yani yapılan mescit, bu kadar (orman tavuğunun yuvası kadar) küçük olsa bile, demektir.

Bir mescidin veya câminin yapımına katkıda bulunan kimseye, katkıda bulunduğu kadar ecir vardır. Ayrıca iyilik ve takvâda başkasına yardımcı olduğu için de kendisine yine ecir vardır.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymin'e -Allah ona rahmet etsin-:

"İki veya üç kişi veyahut da daha fazla kişiler bir mescidin yapımına katkıda bulunmuşlarsa (ortak olmuşlarsa), onlardan her birisine bir mescit yapmış ecir verilir mi, yoksa daha az mı ecir verilir?" diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"İzâ Zulzilet (Zilzâl) sûresini okudun mu? Allah Teâlâ sûrenin sonunda ne buyuruyor?"

Soruyu soran:

[فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ. [سورة الزلزلة الآيتان:7]

"Kim zerre ağırlığıınca hayır işlemişse, onu(n mükâfatını) görür." [5]

Muhammed b. Salih el-Useymîn:

[فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ. وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ [سورة الزلزلة الآيتان:7-8]

"Kim zerre ağırlığıınca hayır işlemişse, onu(n mükâfatını) görür. Kim de zerre ağırlığıınca kötülük işlemişse, onu(n cezasını) görür." [6]

Herkes, yaptığı kadar ecir alır. Fakat bu kimseye, diğer taraftan ikinci bir ecir daha verilir. O da iyilik üzere yardımlaşmasından dolayıdır. Çünkü bu şahıslardan her birisi, az da olsa elindekini verip bir araya gelmeseydi, bu mescit yapılamazdı. Dolayısıyla ona deriz ki: Sana hem kendi amelinin eciri verilir, hem de mescidin yapımına yardımcı olduğun için ecir verilir.

Şu da bunun gibidir: Bir adam, 100 riyal infak etti. Bu, eciri kendisinin olan bir sadakadır. Diğer taraftan mescidin yapımına katkıda bulunmak için 100 riyal infak etti. Bu ikinci infakı, iki yönden faydalıdır:

Birincisi: Ameldir, yani bu paranın eciri.

İkincisi: Mescidin meydana gelmesine yardımcı olmak.

Fakat bu kimse, mescidin yapımına yirmi bin riyal bağışta bulunsa, başka birisi de yirmi riyal bağışta bulunsa, her ikisinin ecrinin aynı olduğunu söylememiz mümkün değildir. Her birisinin mescidin tamamını yapmış gibi ecir alması, mümkün değildir.

Bakar mısın kardeşim! Sevâp, amelin miktarına göredir.

Deriz ki: Bu kimsenin amelinin eciri, infak ettiği kadardır. Ayrıca mescidin yapımına yardımcı olduğu için de ona ecir vardır." [7]

İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu âlimlerine:

"Bir kimse, bir toplulukla birlikte bir câmi veya mescidin yapımı için önce kendisi adına, sonra da âilesi adına bir miktar para bağışta bulunursa, onlardan her birisi için bir sadaka-i câriye sayılır mı?" diye sorulmuş, bunun üzerine komisyon âlimleri şöyle cevap vermişlerdir:

"Câmi veya mescidin yapımı veya yapımına katkıda bulunmak için malını harcamak, kendisi veya başkası adına infak eden kimsenin niyeti güzelve infak edilen mal da helal kazançtan olursa, bu sadaka-i câriye sayılır."[\[8\]](#)

Eğer kardeşlerin, mescidin arazisinin satın alınmasına veya yapımına katkıda bulunurlarsa (ortak olurlarsa), hepinize ecir ve sevâp vardır.

Bu sorudan başka bir soru daha çıkar ki o da şudur:

Küçük bir mescit yaptırmak mı, yoksa büyük bir mescidin yapımına katkıda bulunmak mı? Hangisi daha fazîletlidir?

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'in -Allah ona rahmet etsin- bu konuda bir fetvâsi bulunmaktadır.

Faydalı olması sebebiyle bu fetvâyı size sunuyorum.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

"İnsanlardan bazı, bir miktar para ile bir mescit yaptırmak istiyorsa, hangisi daha fazîletlidir: Sürekli artan nüfus sebebiyle ileride yıktırılmasına ve genişletilmesine gerek kalmayacak şekilde büyük bir mescit yapımına başkasını ortak etmek mi,yoksa hiç kimseyi ortak etmeden tek başına küçük bir mescit yaptırmak mı?" diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"Birincisi daha fazîletlidir. Çünkü küçük binanın çevresinde önce az insan bulunabilir. Fakat daha sonra zamanla nüfus artınca o mescidin yıkılıp yeniden yapılması gerekir. Ancak küçük mescidin ehli, büyük mescidin ehlinden daha çok bu küçük mescide ihtiyaç duyuyorsa, bu takdirde onlar için en fazîletlisi, ihtiyaçlarını giderecek olan küçük mescidi yaptırmaları daha evlâdır.Fakat büyük

mescidin yapılmasına katkıda bulunmak daha güzeldir. Çünkü bu, daha garantilidir.

Dolayısıyla bu mesele detaylıdır:

Küçük mescidin ehli, şimdi mescidi yıkmak ve yerine yenisini yapmak zorunda ise, bu takdirde (küçük mescidi yaptırmak), büyük mescidin yapımına katkıda bulunmaktan daha fazîletlidir. Yok eğer mescidi yıktırmak ve yerine yenisini yaptırmak zorunda değilse, bu takdirde büyük mescidin yapımına katkıda bulunmak daha fazîletlidir."[\[9\]](#)

"Bazı âlimler:

[وَمَنْ بَنَى مَسْجِدًا كَمَفْحَصِ قَطَاةٍ أَوْ أَصْغَرَ، بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ.] رواه ابن خزيمة وصححه الألباني

"Kim (Allah rızâsı için) orman tavuğunun yuvası kadar veya daha küçük bir mescit inşa ederse, Allah da ona cennete bir ev (köşk) yapar."[\[10\]](#)

Hadisi, zahiri anlamındadır, demişlerdir. Bununla kastedilen şudur:

Bir topluluk bir mescidin yapımına ortak olursa, yani her bir ferdin mescidin yapımına katkısı, orman tavuğunun yuvası kadar olursa, Allah ona cennette bir köşk yapar. Zirâ Allah Teâlâ'nın lütuf ve ihsanı geniştir."[\[11\]](#)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[\[1\]](#) Tevbe Sûresi: 18

[\[2\]](#) Buhârî, hadis no:450. Müslim, hadis no: 533

[\[3\]](#) İbn-i Huzeyme rivâyet etmiş, Elbânî de "hadis, sahihtir" demiştir.

[\[4\]](#) Bkz: ed-Dumeyrî, "Hayatu'l-Hayavan".

[5] Zilzâl Sûresi: 7

[6] Zilzâl Sûresi: 7-8

[7] Muhammed b. Salih el-Useymin, "Açık Kapı Buluşması", c: 21, s: 230

[8] "İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu Fetvâları", c: 6, s: 237

[9] Muhammed b. Salih el-Useymin, "Açık Kapı Buluşması", c: 18, s: 24

[10] İbn-i Huzeyme rivâyet etmiş, Elbânî de "hadis, sahihtir" demiştir.

[11] "Fethu'l-Bârî", 450 nolu hadisin şerhi.